

vedkommende nævn, hvis forbrugeren anmoder herom.

Erfaringerne har vist, at den obligatoriske henvisningsordning er for usmidig. Navnlige hvor det er åbenbart, at der ikke kan gives forbrugeren medhold i klagen, forekommer det ikke hensigtsmæssigt, at domstolene på begæring af forbrugeren skal henvisne sagen til nævnsbehandling. Men den obligatoriske henvisningsordning er også mindre hensigtsmæssig, hvor det er klart, at sagen er uegnet til nævnsbehandling, f. eks. fordi den nødvendiggør en vanskelig bevisbedømmelse, eller må antages bedre at kunne oplyses ved mundtlig behandling efter retsplejelovens regler om afhøring af parter og vidner, eller forudsætter stillingtagen til komplicerede – og måske uafklarede – juridiske spørgsmål. Sådanne sager vil blive afvist fra nævnet i medfør af forbrugerklagenævnslovens § 7. Det foreslås derfor, at retten får mulighed for at nægte henvisning i disse tilfælde.

Industriministeriet vil fremsætte forslag om en tilsvarende ændring af bestemmelsen i forbrugerklagenævnslovens § 8, stk. 2.

9. Lovforslaget vil medføre en merudgift for det offentlige. Som anført under afsnit 1 er det forudsat, at advokater normalt ikke medvirker ved sagerne behandling, og eventuelle advokatudgifter i forbindelse med en sags behandling i retten kan ikke kræves godtgjort af modparten. De funktioner i forbindelse med den retlige behandling, som hidtil er blevet varetaget af advokater, skal efter lovforslaget udføres af retten. Dommeren skal således i fornødent omfang bistå parterne med tilrettelæggelsen af deres sag og i forbindelse hermed vejlede også om praktiske spørgsmål. Parterne vil kunne opnå rettens bistand til foretagelse af nødvendige sagsoplysningsskridt, herunder indhentelse af erklæringer fra sagkyndige og udformning af spørgsmål til syns- og skøns mænd, ligesom retten bistår parterne med udfærdigelse af vidneindkaldelser. Retten kan endvidere efter at have forhandlet med parterne herom uden for retsmøder indhente oplysninger til brug for sagen. Der skal således efter lovforslaget ydes en øget arbejdsindsats fra domstolspersonalet i de enkelte sager. Det må endvidere forventes, at behandlingen i retten af sagerne i almindelighed vil blive mere tidkrævende end efter den gældende ordning. Hertil kommer en forventet forøgelse af antallet af sager inden for den sagsgruppe, som lovforslaget omfatter, idet der må formodes at blive anlagt en række sager, som befolkningen i dag undlader at indbringe for domstolene.

Der har ved retterne igennem en årrække vist sig en stigning i sagstallene inden for næsten alle områder. Udviklingen for de borgerlige sager har siden 1977 formet sig således: 1977: 220.538 sager, 1978: 225.294 sager og 1979: 233.438 sager. Efter at værdigrænsen for sager, der kan anlægges ved byretten, med virkning fra 1. januar 1980 er blevet forhøjet fra 30.000 kr. til 100.000 kr., er der konstateret en mærkbar stigning i antallet af civile sager ved byretterne. På grundlag af sagsantallet for første halvår af 1980 er stigningen udregnet til 20.804 sager svarende til 9 pct. i forhold til 1979.

Det kan skønmæssigt antages, at ca. 200.000 af de civile sager ved byretterne vedrører krav, der har en økonomisk værdi af højst 10.000 kr. Den overvejende del af dette sagsantal vedrører rene incassosager, hvor rettens bistand formentlig vil være mindre arbejdskrævende. Dommerens udvidede vejledningspligt og den heraf følgende øgede arbejdsindsats må forventes at få væsentlig større betydning for mindst 12.000 til 15.000 sager årligt. Det er ikke muligt at udføre dette merarbejde inden for den nuværende personalenormering ved domstolene.

Det vil derfor i forbindelse med lovforslagets gennemførelse være nødvendigt at tilføre det overvejende antal af landets 84 retskredse yderligere personale i forskelligt omfang.

Den øgede arbejdsindsats, der er en følge af lovforslaget, må i overvejende grad påregnes udført af juridisk uddannet personale. Den tilførsel, der må gives til den enkelte retskreds, har imidlertid sammenhæng med den eksisterende kapacitet det pågældende sted. Det vil derfor være muligt nogle steder at foretage den fornødne personaleudvidelse ved ansættelse af kontorfunktionærer, hvorved der kan frigøres juridisk arbejdskraft til at udføre de funktioner, der er nævnt ovenfor.

Justitsministeriet har ved skønnet over behovet for personaleudvidelse taget sit udgangspunkt i, at den mindste personaleudvidelse, der kan gives til den enkelte retskreds, er en halvtidsbeskæftiget medarbejder. Justitsministeriet skønner herefter, at domstolspersonalet for retskredsene som helhed må forøges med yderligere 4–6 dommere, 20 retsassessorer/dommerfuldmægtige og 20 kontorfunktionærer. Den samlede lønudgift i forbindelse hermed vil være ca. 6 mill. kr. årligt. Herudover vil det offentlige skulle afholde udgifter i forbindelse med sagsoplysningsskridt i de af lovforslaget omfattede sager. Udgifterne hertil skønnes at ville udgøre mindst 1,7 mill. kr. årligt. De nævnte udgifter modsvares imidlertid af en besparelse på det offentliges udgifter til fri proces på ca. 2,5 mill. kr.